

7.6.2021

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

az afganisztáni helyzetről
(2021/2712(RSP))

**Anna Fotyga, Raffaele Fitto, Assita Kanko, Valdemar Tomaševski,
Jadwiga Wiśniewska, Carlo Fidanza, Elżbieta Kruk, Ryszard Czarnecki,
Angel Dzhambazki, Bogdan Rzońca, Adam Bielan**
az ECR képviselőcsoport nevében

B9-0329/2021

**Az Európai Parlament állásfoglalása az afganisztáni helyzetről
(2021/2712(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelynek az Afganisztáni Iszlám Köztársaság részes fele,
- tekintettel a polgári lakosság háború idején való védelméről szóló genfi egyezményre,
- tekintettel az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, és másrészről az Afganisztáni Iszlám Köztársaság közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodásra,
- tekintettel az Afganisztánról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afganisztáni Iszlám Köztársaság közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről szóló, 2019. március 13-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az Európai Unió, Franciaország, Németország, Olaszország, Franciaország, Olaszország, a NATO, Norvégia, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok különmegbízottjainak és különleges képviselőinek 2021. május 7-i, az afganisztáni békefolyamatról szóló közleményére,
- tekintettel az Unió fejlesztési együttműködési eszközének keretében megvalósítandó, az EU Afganisztánra vonatkozó, a 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves indikatív programjára,
- tekintettel a 2020-ban tartott genfi Afganisztán-konferenciára,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának az afganisztáni helyzetről és ennek a nemzetközi békével és biztonsággal kapcsolatos vonatkozásairól szóló, 2018. szeptember 10-i jelentésére,
- tekintettel a 2016. október 2-i EU–Afganisztán közös migrációügyi koncepcióra,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2210(2015) és 2344(2017) sz. határozatára és az ENSZ afganisztáni segítségnyújtási missziójára (UNAMA) vonatkozó megbízatásra, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2513(2020) sz. határozatára,
- tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,

---

¹ HL C 23., 2021.1.21., 270. o.

- A. mivel 2020 februárjában az Egyesült Államok és a tálibok megállapodást írtak alá, amely megnyitotta az utat a tálibok és az afgán köztársaság képviselői közötti első közvetlen tárgyalások előtt 2001 óta;
- B. mivel 2021. április 14-én az Egyesült Államok hivatalosan bejelentette, hogy szeptemberre – ami egybeesik a 2001-es terrortámadások 20. évfordulójával – megszünteti az amerikai katonai jelenlétet Afganisztánban, és a fennmaradó 2000 katonát kivonja az országból;
- C. mivel a 9/11-es támadásokat követően a NATO hivatkozott alapító szerződésének 5. cikkére, ami az egyetlen alkalom, amikor a NATO valaha is hivatkozott a kollektív védelemre, és most, 20 évvel később a szövetséges nemzetek egyetértéssel azzal a döntéssel, hogy kivonják erőiket, és erőfeszítéseiket a kapacitásépítésre és az afgán erők fejlesztésének támogatására összpontosítják;
- D. mivel cserébe a tálibok ígéretet tettek arra, hogy megakadályozzák, hogy az ellenőrzésük alatt álló területeket terrorista csoportok felhasználják, és hogy tárgyalásokat kezdenek az afgán kormánnyal;
- E. mivel a biztonsági helyzet az egész országban továbbra is szörnyű, a civilek és az afgán biztonsági erők elleni erőszakos cselekmények száma magas, még úgy is, ha a tálibok tartózkodnak az amerikai erők elleni támadásoktól;
- F. mivel a Dáishoz kapcsolódó, Iszlám Állam–Koraszán tartományként (IS-KP) ismert csoport általi terrorfenyegetés megjelenése nagymértékben hozzájárult a biztonsági helyzet további romlásához;
- G. mivel az afgán politikai egység továbbra is törékeny, mivel a tálibok keveset tesznek azért, hogy a polgárok arra számíthassanak, hogy megváltozik az afgánokkal szembeni bánásmódjuk az 1990-es években brutálisan bevezetett szélsőséges korlátozásokhoz képest;
- H. mivel a Covid19 humanitárius és gazdasági nehézségeket okozott az amúgy is súlyos szegénység, az élelmezési bizonytalanság és az éghajlati sebezhetőség mellett;
- I. mivel a partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás azokat az elveket és feltételeket tükrözi, amelyeken az EU és Afganisztán közötti jövőbeli partnerség alapul, beleértve az emberi jogokra, a tömegpusztító fegyverek elterjedésének megakadályozására, az igazságszolgáltatásra és a jogállamiságra vonatkozó alapvető elemeket, beleértve a szervezett bűnözés, a pénzmosás és a kábítószer elleni küzdelmet is;
- J. mivel 2002 óta az Afganisztán és polgárai számára nyújtott adományok legnagyobb részét az Európai Unió és tagállamai együttesen biztosítják, több mint 17,2 milliárd EUR összegű, a fejlesztés és a humanitárius segítségnyújtás terére irányuló összeggel; mivel az afgán gazdaság még mindig számos kihívással küzd, úgymint a korrupció, az állami jövedelmek behajtásának sikertelensége, gyenge infrastruktúra és alacsony határfokú munkahelyteremtés; mivel a jelenlegi többéves indikatív programot úgy alakították ki, hogy a lehető legnagyobb rugalmasságot biztosítsa, figyelembe véve a jelenlegi és jövőbeli kihívásokat, és lehetőséget adva a tevékenységek felfüggesztésére

vagy átirányítására, amennyiben a helyzet azt indokolja;

- K. mivel 2001 óta számos uniós tagállam, NATO-partner és szövetséges ország katonai és polgári erőforrásokkal járult hozzá Afganisztán stabilizálásához és fejlesztéséhez, súlyos veszteségek és áldozatok árán; mivel a NATO-nak, az EU-nak és tagállamaiknak még mindig alapvető biztonsági érdeke egy olyan stabil és független Afganisztán megteremtése, amely képes magát fenntartani, és meg tudja óvni magát attól, hogy terrorista csoportok fészkevé váljon;
- L. mivel Iránban és Pakisztánban 2,5 millió regisztrált menekült és 2–3 millió iratokkal nem rendelkező afgán él; mivel Afganisztánban több mint 2 millió belső menekült van, akik közül 300 000-en 2018-ban kényszerültek otthonuk elhagyására; mivel e személyek közül sokan szenvednek az élelmiszer-ellátás bizonytalansága, a nem megfelelő szállás, a megfelelő higiénés körülményekhez és az egészségügyi létesítményekhez való elégtelen hozzáférés, valamint a védelem hiánya miatt, és mivel sokan közülük a gyermekmunka, a szexuális erőszak vagy a bűnözői és terrorista csoportok esetleges toborzótevékenysége szempontjából különösen veszélyeztetett gyermekek;
- M. mivel 2018 eleje óta több mint 450 000 afgán tért vissza Afganisztánba vagy Iránból való kitoloncolása miatt volt kénytelen oda visszatérni; mivel a pakisztáni kormány bejelentette, hogy a Pakisztánban nyilvántartott 1,7 millió afgán menekültnek kötelező visszatérnie Afganisztánba;
- N. mivel az ENSZ szerint az afganisztáni korrupció aláássa az állam legitimitását, mert súlyos fenyegetést jelent a jó kormányzásra és a fenntartható fejlődésre azáltal, hogy megakadályozza „a valódi gazdaság létrejöttét”;
1. továbbra is elkötelezett egy olyan inkluzív, afgán vezetésű és afgán vállalású békefolyamat végrehajtása mellett, amely tisztességes, átfogó és tartós békéhez vezet, és amely minden afgán szükségleteire és aggodalmaira figyelemmel van; felszólít e tekintetben a béketárgyalások és megbeszélések ütemének felgyorsítására, valamint az afgán kormány folyamatos támogatására az afgán nép biztonságos és stabil jövőjének megteremtésére irányuló erőfeszítéseiben, a kormányzás és a jogállamiság javítása, a terrorizmus és a szélsőséges elleni küzdelem, a fenntartható béke és fejlődés elérése, a legitim demokratikus intézmények kiépítése és az emberi jogok tiszteletben tartásának biztosítása érdekében végrehajtott kulcsfontosságú reformok révén;
  2. sürgeti az Afganisztán jövőjéről szóló érdemi tárgyalások azonnali, előfeltételek nélküli újrafelvételét azzal a céllal, hogy olyan reális kompromisszumos álláspontokat dolgozzanak ki és tárgyaljanak a hatalom megosztásáról, amelyek inkluzív és legitim kormányhoz, valamint igazságos és tartós rendezéshez vezethetnek, amely fenntartja a 2001 óta elért gazdasági, társadalmi, politikai és fejlesztési eredményeket, és azokra épít;
  3. hangsúlyozza, hogy Afganisztán hosszú távú fejlődése az elszámoltathatóságtól, a felelősségteljes kormányzástól, az emberek biztonságának fenntartható biztosításától függ, beleértve a szegénység csökkentését és a munkalehetőségek megteremtését, a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz, az oktatáshoz való hozzáférést, valamint az alapvető szabadságok és emberi jogok védelmét;

4. továbbra is elkötelezett az Afganisztánnal, annak kormányzati és biztonsági intézményeivel és népével való erős és tartós partnerség mellett, beleértve a nemzetközi támogatás mobilizálását az újjáépítéshez a békemegállapodást követően, a 2020. évi genfi konferencia eredménydokumentumaiban meghatározott feltételek alapján; aggodalmát fejezi ki az instabil központi kormányzat, illetve amiatt, hogy az ország nagy részére nem terjed ki az ellenőrzése, ami súlyosbítja a konfliktus polgári lakosságra gyakorolt hatását;
5. határozottan elítéli a folytatódó afganisztáni erőszakot, amelyért nagyrészt a tálibok felelősek, és követeli, hogy minden fél tegyen azonnali és szükséges lépéseket az erőszak csökkentése és különösen a polgári áldozatok elkerülése érdekében, hogy olyan környezetet teremtsenek, amely elősegíti a politikai rendezés elérését; sürgeti az összes felet, hogy haladéktalanul állapodjanak meg olyan lépésekről, amelyek lehetővé teszik a tartós és átfogó tűzszünet sikeres végrehajtását;
6. ragaszkodik ahhoz, hogy a tálibok és az Iszlám Köztársaság kormánya teljesítse a terrorizmus elleni kötelezettségvállalásait, beleértve annak megakadályozását, hogy az al-Kaida, a Dáis vagy más terrorista csoportok és személyek afgán területet használjanak fel bármely más ország biztonságának fenyegetése vagy megsértése céljából, ne fogadják e csoportok tagjait, és akadályozzák meg őket a toborzásban, képzésben vagy pénzgyűjtésben;
7. felszólítja az EU-t, hogy támogassa a hosszú múltra visszatekintő és a központi hatalmat gyengítő etnikai feszültségek felszámolására irányuló törekvéseket, valamint támogassa az afgán társadalom etnikai sokszínűségének fennmaradását;
8. hangsúlyozza, hogy hosszú távon támogatja a hiteles, szabad, tisztességes és átlátható, a nemzetközi normákkal összhangban álló választásokat, és kifejezi támogatását az országban zajló választások megfigyeléséhez;
9. hangsúlyozza az EU és az USA közötti fokozott szakpolitikai koordináció és párbeszéd szükségességét Afganisztán és a regionális kérdések kapcsán;
10. felszólítja Afganisztánt, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül engedje szabadon az emberi jogok védelmezőit, a lelkiismereti foglyokat és az újságírókat, akiket csupán a véleménynyilvánítás és a békés gyülekezés szabadságának gyakorlása miatt vettek őrizetbe és ítélték el;
11. hangsúlyozza, hogy Afganisztán hosszú távú fejlődése a kormányzás elszámoltathatóságától, az emberek biztonságának fenntartható biztosításától, valamint az alapvető szabadságjogok és az emberi jogok védelmétől függ;
12. emlékeztet rá, hogy Afganisztánra nagy hatással vannak a szomszédos országok és regionális hatalmak, különösen Kína, Irán, India, Oroszország és Pakisztán; sajnálja, hogy e regionális szereplők számára nem mindig a stabil és sikeres Afganisztán a végcél, és hangsúlyozza, hogy nemcsak ezeknek az országoknak, hanem Törökországnak és más, Afganisztán stabilizálásához, békefolyamatához és további fejlődéséhez hozzájárulni kívánó szereplőknek is döntő szerepük van;
13. üdvözli az ENSZ kibővített szerepét az afganisztáni béke- és megbékélési folyamathoz

való hozzájárulásban, többek között a más békefolyamatok támogatásában szerzett jelentős tapasztalatainak és szakértelmének felhasználását;

14. sürgeti az EU-t, hogy törekedjen jobban a párbeszédre és az együttműködésre a regionális partnerekkel a kábítószer-kereskedelem, a pénzmosás, a terrorizmus finanszírozása és az embercsempészet elleni küzdelem érdekében;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Elnöki Végrehajtó Hivatalnak, az Afganisztáni Iszlám Köztársaság külügyminisztériumának és az afgán parlamentnek.